

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 14 Sub. Code :

1	0	4	8	5
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	2
---	---	---	---

**Bachelor of Arts (FYUP) 2nd Semester
(2055)**

FOREIGN TRADE POLICY & PROCEDURES (In all Mediums)

Time Allowed : Three Hours] [Maximum Marks : 80

Note :— Attempt **FOUR** short answer type questions from Section-A. Each question will carry **5** marks. Attempt **TWO** questions each from Sections-B and C respectively. Each question will carry **15** marks.

SECTION-A

1. What is deemed export convertibility ?
2. Describe the different instruments used for export promotion in India.
3. Discuss the concept of duty drawbacks for exporters.
4. What is the role of state trade in facilitating international trade ?
5. What is an Export Processing Zone (EPZ) ?
6. Discuss the concept of Foreign Direct Investment (FDI).

SECTION-B

7. Explain the trends in the world trade direction and composition and their implications for India.
8. Discuss the measures taken by the Indian government to improve its export performance.
9. Explain the role of market assistance in boosting India's exports.
10. What are import facilities, and how do they contribute to the growth of foreign trade ?

SECTION-C

11. Analyse the role of Indian Joint Ventures abroad in expanding India's export opportunities.
12. How do 100% export-oriented units contribute to India's export performance ?
13. Discuss the Foreign Direct Investment (FDI) framework in India and its impact on the economy.
14. Explain the concept of Indian joint ventures abroad and their importance in global trade.

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- भाग-A में से चार लघु उत्तरीय प्रश्न हल करें। प्रत्येक प्रश्न 5 अंक का होगा। भाग-B और C में से क्रमशः दो-दो प्रश्न हल करें। प्रत्येक प्रश्न 15 अंक का होगा।

भाग-A

1. निर्यात परिवर्तनीयता क्या मानी जाती है ?
2. भारत में निर्यात संवर्धन के लिए उपयोग किए जाने वाले विभिन्न साधनों का वर्णन करें।
3. निर्यातकों के लिए शुल्क वापसी की अवधारणा पर चर्चा करें।
4. अंतर्राष्ट्रीय व्यापार को सुविधाजनक बनाने में राज्य व्यापार की क्या भूमिका है ?
5. निर्यात प्रसंस्करण क्षेत्र (EPZ) क्या है ?
6. प्रत्यक्ष विदेशी निवेश (FDI) की अवधारणा पर चर्चा करें।

भाग-B

7. विश्व व्यापार की दिशा और संरचना में रुझान और भारत के लिए उनके निहितार्थों की व्याख्या करें।
8. भारत सरकार द्वारा अपने निर्यात प्रदर्शन को बेहतर बनाने के लिए उठाए गए उपायों पर चर्चा करें।

9. भारत के निर्यात को बढ़ावा देने में बाजार सहायता की भूमिका की व्याख्या करें।
10. आयात सुविधाएँ क्या हैं, और वे विदेशी व्यापार की वृद्धि में कैसे योगदान करती हैं ?

भाग-C

11. भारत के निर्यात अवसरों के विस्तार में विदेशों में भारतीय संयुक्त उद्यमों की भूमिका का विश्लेषण करें।
12. भारत के निर्यात प्रदर्शन में 100% निर्यात-उन्मुख इकाइयाँ कैसे योगदान देती हैं ?
13. भारत में प्रत्यक्ष विदेशी निवेश (FDI) ढाँचे और अर्थव्यवस्था पर इसके प्रभाव की चर्चा करें।
14. विदेशों में भारतीय संयुक्त उद्यमों की अवधारणा और वैश्विक व्यापार में उनके महत्व की व्याख्या करें।

(पंजाबी अनुवाद)

नोट :- भाग-A ਤੋਂ ਚਾਰ ਲਘੂ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
 भाग B ਅਤੇ C ਤੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

भाग-A

1. ਨਿਰਯਾਤ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲਤਾ ਕੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
2. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
3. ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਕਮੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਪਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੈ ?
5. ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਜ਼ੋਨ (EPZ) ਕੀ ਹੈ ?
6. ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ (FDI) ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-B

7. ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
9. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
10. ਆਯਾਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ?

ਭਾਗ-C

11. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
12. ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 100% ਨਿਰਯਾਤ-ਮੁਖੀ ਇਕਾਈਆਂ ਕਿਵੇਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ?
13. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ (FDI) ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
14. ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।